ŠKOLENÍ OBRAN

Základem pro jednotnost může být pouze

- Přesné popsání ideální práce psovoda a psa
- Nikoli výčet možných chyb, nebo zákazů
- Každý rozhodčí má takovou zkušenost, že se občas při zkoušce přihodí něco, s čím se ještě nesetkal
- Pokus sestavit tabulku srážkových bodů ztroskotal právě z tohoto důvodu, nikdy nemohou být všechny možné chyby podchyceny
- Rozhodčí, který posuzuje pouze na základě ztrátových bodů, stejně velice snadno ztratí přehled, čili celkový pohled na cvik (bodové hodnocení)

Všeobecně

- Posuzovat obranu může jen takový rozhodčí, který je zkušený
- Musí rozlišovat přirozené pudové reakce psa od naučených, rovněž musí být schopen ohodnotit kvalitu výcviku (Dobře vycvičený pes provádí obranu **sebejistě, důrazně** a **energicky**. Přitom ale v celkovém průběhu obrany zůstává pod kontrolou svého psovoda.
- Po pouštění nutno vyžadovat pozorné a důrazné hlídání
- Zadní, či boční doprovod nejsou stěžejními kriterii pro posuzování, přesto se v něm musí odrazit chyby ve zvladatelnosti psa, jakož i poznané silné působení násilí na psa ve výcviku

Požadavky na provádění – vyhledání figuranta

- Rychlost a dychtivost
- Snaha po účelnosti
- Přímé nabíhání a těsné obíhání úkrytů
- V každé situaci zvladatelnost
- Pokud psovod psa v průběhu vyhledání přivolá k noze nebo se pes sám k noze zařadí-0 bodů za vyhledání, ale může pokračovat. Pokud se chyba opakuje, následuje ukončení (doplněno po školení)

Vystavení a vyštěkání

Vystavení

- Postoj těsně před figurantem (ne ze strany)
- Sebejistě, pozorně a dychtivě zůstat u figuranta (dívat se na něj – žádné obtěžování, může „pumpovat“ ne vysokými skoky, pokud okusuje hodnocení „neuspokojivé“
- Vyštěkání
- Ihned začít
- Štěkat nepřetržitě
- Energicky
- Na zvukový povel „k noze“ přestat štěkat

- Pokud pes nezačne do 5 vteřin štěkat, hodnotí se pouze vystavení
- Povely by měly být stejně vyslovované - změna intonace k povelu pouštění – chyba
- Změna povelu k pouštění – oslovení psa jménem – hodnotit jako dodatečný (další) povel
- 2 krát povel pusť plus následné oslovení psa = 4 povely na pouštění (oslovení psa jménem = dva povely)
- Při zvladatelnosti se levá ruka psovoda nesmí dotýkat psa
- Při přechodu na útěk se pes může koncentrovat na figuranta nebo na psovoda, obojí je správné ,hodnotí se zvladatelnost

Útěk

- Pes leží klidně (neštěká)
- Energické, rychlé a opravdové zadržení
- Zákus musí být plný a pevný a držení klidné
- Na jediný zvukový povel ihned pouští
- Pozorně a dychtivě hlídá, aniž by figuranta obtěžoval
- Pes opustí místo odložení pro útěk, ale nenapadne, možno zpět na místo, cvik nedostatečně(pouze 1bod),pokračuje
- Pes opustí místo odložení při útěku a napadne figuranta - ukončení obrany

Obrana při hlídání

- Figuranta pevně a energicky zadržet
- Zákus musí být plný a pevný až do fáze před pouštěním, která by měla trvat cca 1 vteřinu po zastavení figuranta a ne déle než 3 vteřiny
- Na jediný zvukový povel pes ihned pouští
- Pozorně a dychtivě hlídá, aniž by figuranta obtěžoval

Doprovod zezadu

- Pozornost zaměřuje pes na figuranta
- Pes musí být plně „v rukou psovoda“
- Žádné předcházení
- Pes při odstoupení figuranta napadne, povolen povel pusť k noze, pokud se pes dostane pod kontrolu psovoda možno pokračovat
- Pokud pes napadne figuranta v průběhu zadního doprovodu disk.
-

Přepad

- Figuranta pevně a energicky zadržet
- Zákus musí být plný a pevný až do fáze před pouštěním
- Na jediný zvukový povel pes ihned pouští
- Pozorně a dychtivě hlídá, aniž by figuranta obtěžoval
- (nezapomenout při hodnocení zmínit jednotlivé fáze,1 počáteční 2 zátěžová 3 přechodná 4 pouštění)

Boční doprovod

- Pozornost je zaměřena na figuranta
- Žádné vyskakování, nebo obtěžování
- Po ukončení pes klidně sedí až do vzdálení se figuranta
- Pokud pes v průběhu doprovodu figuranta napadne, povolen povel pusť k noze
- Pokud pes v průběhu doprovodu opustí požadovanou pozici má psovod dva dodatečné povely na to, aby psa přivolal k noze, pokud při následném pokračování opět uteče následuje diskvalifikace

Obrana při hlídání

Viz jako po útěku

Při hodnocení je nutno si všímat zejména těchto skutečností:

- Pádného a pevného zadržení figuranta
- Ve všech bojových situacích přesvědčivý, klidný zákus
- Rychlé, čisté pouštění
- Pozorné hlídání bez obtěžování
- Pes v průběhu odstoupení figuranta napadne, povolen povel pusť a k noze

Důležité

- Rozhodčí nepopisuje prácí kterou viděl, ale vysvětluje co chybělo do bezchybné práce. Nikdy nepřevyprávění práce, kterou stejně každý viděl a pozorně sledoval.

- Špatně: pes revíroval pomalu
Správně: pes měl obíhat úkryty rychleji a cílevědoměji

- Špatně: pes vyštěkával špatně
Správně: pes měl vyštěkávat energičtěji, výrazněji a blíže k figurantovi

- Špatně: pes sedl šikmo k noze
Správně: pes se musí rychle a rovně přiřadit k noze psovoda

- Bezchybné cviky nesmí zůstat bez povšimnutí, ale musí být kladně připomenuty, zejména vynikající cviky musí být vyzdviženy

Komentář nesmí obsahovat

- Doměnky
- Poučování
- Doporučení způsobu výcviku
- Omluvy za zadané hodnocení
- Znevažující či urážlivé výroky
- Otázky na psovoda
- Dialog se psovodem

Co musí obsahovat komentář

- Dobrý komentář musí být krátký, věcný a informativní
- Důležité přitom je, abychom z něho poznali, zda byly či nikoliv splněny podstatné požadavky předvedenými cviky
- Obsahem komentáře musí být podstatné, nepodstatné nezmiňujeme
- Zejména je důležité, aby komentář odpovídal známce, která je pak zadána
- Celkově můžeme konstatovat, že práce v horních hranicích hodnocení (výborně, VD) nepotřebuje dlouhé komentáře. U těchto stačí krátký souhrn v němž se můžeme opírat o stanovené disciplíny.

Co musí obsahovat komentář

- Při hodnocení ve střední či dolní hranici však musíme již přesně zasahovat do detailů.
- U práce, která musela být ukončena, nezacházíme do podrobného hodnocení ,ohlásíme jen důvod ukončení.
- Aby působil komentář věrohodně, musí být také přednesený srozumitelným a jasným hlasem, nesmí odbočit do „žvanění“ či dokonce k dialogu se psovodem.
- Jeho zakončení musí být oznámení zadaného hodnocení
- „ Správným tónem lze říci vše, nesprávným vůbec nic. „